

Inhoudsopgave

Voorwoord

Inleiding

1. De inhoud van het Onderwijscontinuüm

- 1.1 Hoe organiseren we gedifferentieerd onderwijs, dat recht doet aan verschillen tussen leerlingen, én uitvoerbaar is?
- 1.2 De verschillende onderwijsarrangementen
- 1.3 Drie belangrijke uitgangspunten
- 1.4 Onderwijsarrangementen bij het technisch lezen
- 1.5 Referentieniveaus
- 1.6 Leerstandaarden
- 1.7 Kwaliteit, leerstandaarden en ambitie
- 1.8 Hoe versterken we de samenwerking tussen scholen onderling en tussen scholen en jeugdzorg?

2. Opbrengstgericht werken met het Onderwijscontinuüm

- 2.1 Hoe definieert een school kwalitatief goed onderwijs en hoe stuurt zij haar kwaliteitsbeleid op basis van leeropbrengsten?
- 2.2 Leeropbrengsten
- 2.3 De leerstandaarden van uw school
- 2.4 De OC-index
- 2.5 De analyse van leerresultaten
- 2.6 Leerresultaten op schoolniveau
- 2.7 Leerresultaten op groepsniveau
- 2.8 Het stellen van ambities
- 2.9 De vragen van het Onderwijscontinuüm

3. Het Onderwijscontinuüm in vijf stappen

- 3.1 Keuze voor een element uit het onderwijsleerproces (stap III)
- 3.2 Verbeteren van het onderwijsleerproces (stap IV)

Literatuur

Verklarende woordenlijst

Voorwoord

De CED-Groep heeft sinds de presentatie in 2008 veel ervaring opgedaan met het werken met het Onderwijscontinuüm CED-Groep®. Presentaties, expertmeetings en invoeringstrajecten op scholen hebben ons gesterkt in het idee dat we hiermee een wezenlijke bijdrage kunnen leveren aan het realiseren van passend en opbrengstgericht onderwijs.

Het model is inmiddels meer concreet uitgewerkt en aangevuld met de onderwijscontinuüm-index, kortweg OC-index, waarmee leeropbrengsten op groeps-, school- en bestuurlijk niveau vergelijkbaar zijn. Ervaringen op scholen met de invoering van het werken met het Onderwijscontinuüm zijn vertaald in een implementatiedraaiboek. Dit alles wordt beschreven in deze uitgave*.

Deze publicatie is de start van een reeks over het werken met het Onderwijscontinuüm bij het realiseren van passend en opbrengstgericht onderwijs. De CED-Groep zal de volgende uitgaven rond het Onderwijscontinuüm presenteren:

- Datagestuurd werken in de regio.
- Het Onderwijscontinuüm en de 1-zorgroute.
- Het Onderwijscontinuüm belicht vanuit de praktijk.

In deze publicaties leggen we een verbinding tussen beleidsthema's, wetenschappelijke inzichten en praktijkkennis. Daarmee willen we een bijdrage leveren aan de kwaliteit van ons onderwijs.

Chris Struiksma
Lucas Rurup

* Met dank aan onze collega's Christine Goedhart en Wijnand Gijzen uit de Projectgroep Onderwijscontinuüm voor hun kritisch commentaar en aan Yol Nederkoorn voor haar bijdrage aan de casusbeschrijving in hoofdstuk 3.

Inleiding

Het Onderwijscontinuüm CED-Groep® is een denk- en werkwijze voor passend en opbrengstgericht onderwijs. “De kern van passend onderwijs is, dat schoolbesturen de verantwoordelijkheid krijgen, om voor elke leerling een onderwijsaanbod te ontwikkelen dat past bij zijn mogelijkheden en beperkingen”, aldus de staatssecretaris in haar brief aan de Tweede Kamer van 25 juni 2007¹. De kern van datagestuurd en opbrengstgericht werken is dat besturen en scholen data, zoals informatie uit het leerlingvolgsysteem, benutten om sturing te geven aan de kwaliteit van hun onderwijs. Het Onderwijscontinuüm van de CED-Groep biedt een inhoudelijk en praktisch antwoord op deze beleidsthema’s. In deze publicatie willen wij u laten zien hoe u met het Onderwijscontinuüm datagestuurd en opbrengstgericht kunt werken op bestuurlijk, school- en groepsniveau.

Het Onderwijscontinuüm sluit aan bij het doel van passend onderwijs om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Over de vraag op welke wijze passend onderwijs concreet moet worden ingevuld, lopen de meningen uiteen. Een veelgebruikte term is ‘maatwerk’. In onze optiek wordt maatwerk per leerling geleverd door het onderwijs te organiseren in zorgvuldig samengestelde onderwijsarrangementen. Dit betekent dat u uw onderwijs niet voor iedere leerling apart continu aanpast, maar dat u weloverwogen onderwijsarrangementen ontwikkelt, waarmee u al uw leerlingen een passend aanbod doet, als zij extra zorg behoeven, maar ook wanneer zij zeer talentvol zijn. Daarmee is het Onderwijscontinuüm een hulpmiddel voor het onderwijs aan alle leerlingen.

Onder passend onderwijs verstaan wij een reeks op elkaar aansluitende en elkaar aanvullende onderwijsarrangementen, die iedere leerling optimale kansen biedt op ontwikkeling van zijn of haar talenten en actief burgerschap. Passend onderwijs moet de kwaliteit van het onderwijs, lees de leeropbrengsten van alle leerlingen, verhogen.

Daarvoor moeten we de volgende drie vragen beantwoorden:

1. Hoe organiseren we gedifferentieerd onderwijs, dat recht doet aan verschillen tussen leerlingen, én uitvoerbaar is?
2. Hoe versterken we de samenwerking tussen scholen onderling en tussen scholen en jeugdzorg?
3. Hoe definieert een school kwalitatief goed onderwijs en hoe stuurt zij haar kwaliteitsbeleid op basis van leeropbrengsten, zodat de kwaliteit (lees leeropbrengst) verbetert (zie ook het Onderwijsverslag 2007-2008²)?

U heeft met het Onderwijscontinuüm een instrument om deze vragen voor uw klas, school of regio te beantwoorden. In hoofdstuk 1 bespreken we de inhoud van het Onderwijscontinuüm als antwoord op de eerste twee vragen. Hoofdstuk 2 behandelt het werken met het Onderwijscontinuüm als antwoord op vraag 3. In hoofdstuk 3 ten slotte is het Onderwijscontinuüm “vertaald” naar een begeleidingsmodel. Het onderwijs wordt geconfronteerd met een grote hoeveelheid nieuwe termen. Daardoor liggen misverstanden voortdurend op de loer. Als bijlage vindt u daarom een verklarende woordenlijst met omschrijvingen van de termen die gebruikt worden.